

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów:

twórcze pisanie

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Uniwersytet Łódzki

Data przeprowadzenia wizytacji:

9–10 czerwca 2025 r.

Warszawa 2025

Spis treści

---

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	5
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	6
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	6
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	11
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	18
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	22
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	24
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	26
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	28
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	30
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	34
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	35

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. Mariusz Leś, prof. UwB, członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Joanna Wójcik – członkini PKA
2. dr Paweł Pyrka, prof. USWPS – ekspert PKA
3. mgr inż. Łukasz Janiszewski – ekspert PKA reprezentujący pracodawców
4. mgr Julia Bednarska-Leśniak – ekspertka PKA reprezentująca studentów
5. mgr Jakub Bakonyi – sekretarz zespołu oceniającego PKA

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac na rok akademicki 2024/2025, zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej przeprowadzanej stacjonarnie z wykorzystaniem narzędzi komunikowania się na odległość.

PKA oceniała jakość kształcenia na wizytowanym kierunku po raz pierwszy.

Wizytację poprzedzono zapoznaniem się zespołu oceniającego PKA z raportem samooceny przekazanym przez władze Uczelni. Zespół odbył spotkania organizacyjne w celu omówienia informacji zawartych w raporcie, spraw wymagających wyjaśnienia z przedstawicielami Uczelni oraz szczegółowego harmonogramu wizytacji. Na prośbę członków zespołu Uczelnia przekazała szereg materiałów uzupełniających, które nie zostały załączone do raportu samooceny.

Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z władzami Uczelni. Następnie odbyły się spotkania z zespołem przygotowującym raport samooceny, studentami (w tym przedstawicielami samorządu studenckiego i kół naukowych), nauczycielami akademickimi, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości kształcenia, funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia i publiczny dostęp do informacji. Ponadto dokonano oceny losowo wybranych prac etapowych i dyplomowych, hospitacji zajęć dydaktycznych oraz przeglądu bazy dydaktycznej. Przed zakończeniem wizytacji sformułowano wstępną ocenę stopnia spełnienia poszczególnych kryteriów. Spotkanie końcowe z władzami Uczelni poświęcono podsumowaniu wizytacji oraz przedstawieniu dalszych etapów postępowania oceniającego.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	twórcze pisanie	
Poziom studiów	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek	literaturoznawstwo – 63% nauki o kulturze i religii – 37%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów – 80 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych / liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	60 godzin / 1 miesiąc – 2 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	–	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	86	–
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	1750	–
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	95	–
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	157	–
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	54	–

Źródło: raport samooceny, materiały uzupełniające przekazane podczas wizytacji.

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione częściowo

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja kształcenia określona dla studiów na kierunku twórcze pisanie zakłada interdyscyplinarne połączenie kształcenia w dyscyplinach literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii, które przygotowuje absolwentów do kreatywnej pracy nad tekstem własnym oraz cudzym oraz do animowania działań wobec tekstu w życiu kulturalnym. Nawiązując do międzynarodowych wzorców *creative writing*, twórcze pisanie kładzie nacisk na kreatywność rozumianą jako innowacyjna twórczość, pisarstwo rozumiane jako wszelka sensowna, nie tylko literacka, twórczość słowna, która odpowiada na wyzwania społeczne współczesności. Kierunek kształci autorów posiadających umiejętności analityczno-interpretacyjne, potrafiących połączyć teorię z praktyką tekstu, będących aktywnymi odbiorcami i nadawcami kultury, autorów tekstów tradycyjnych, jak i twórców podejmujących działania narracyjne dla instytucji i biznesu oraz działania animacyjno-edukacyjne związane z projektami literackimi i narracyjnymi.

Cele kształcenia nakierowane są na przekazanie uporządkowanej wiedzy o współczesnych zjawiskach literackich w szerokim kontekście kulturowym i przygotowanie studentów do samodzielnego zdobywania wiedzy na temat kultury, w szczególności literatury. Kierunek kształci umiejętności krytycznej interpretacji i oceny zastanych tekstów kultury oraz kreatywnej redakcji i edycji tekstu, zgodnej z regułami określonego medium, a także umiejętności innowacyjnej animacji działań edukacyjnych, których przedmiotem jest dowolny tekst lub projekt narracyjny; przygotowuje tym samym studentów do tworzenia tekstów w różnych stylach funkcjonalnych i o różnym przeznaczeniu artystycznym i użytkowym. Absolwenci posiadają także umiejętności przygotowujące ich do prowadzenia działalności zawodowej opartej na kompetencjach interpersonalnych (np. komunikacja werbalna i niewerbalna, asertywność, podstawy negocjacji).

Bazując na tak zaprojektowanej koncepcji kształcenia, kierunek twórcze pisanie wpisuje się w strategię i politykę jakości Uniwersytetu Łódzkiego na lata 2021–2030, u podstaw których leżą odpowiedzialność za rozwój wiedzy, wpływ na otoczenie społeczne poprzez rozwój interdyscyplinarności oraz upowszechnianie badań związanych z kształceniem akademickim. Oceniany kierunek oferuje studentom dostęp do aktualnej, interdyscyplinarnej wiedzy w zakresie literaturoznawstwa oraz nauk o kulturze i religii, uczy krytycznego myślenia, wspiera samodzielność badawczą i twórcze poszukiwania, wzmacnia postawy obywatelskie i prospołeczne, a także kompetencje miękkie dające możliwość rozwoju zawodowego. Kierunek twórcze pisanie zorientowany jest również na rozwój, kształcenie i upowszechnianie wiedzy oraz współpracę z otoczeniem poprzez kreatywną praktykę pisarską oraz relację twórcy z najbliższym otoczeniem. Koncepcja ocenianego kierunku kładzie również nacisk na społeczne konteksty funkcjonowania literatury i języka jako narzędzia w kontekście ich sprawczego oddziaływania na kulturę i społeczeństwo.

Koncepcja i cele kształcenia na ocenianym kierunku mieszczą się w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, ze wskazaniem na literaturoznawstwo jako dyscyplinę wiodącą. Pozostają tym samym w ścisłym związku z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w zakresie obu wymienionych dyscyplin w ramach badań realizowanych w Katedrze Teorii Literatury oraz w Instytucie Kultury Współczesnej. W odniesieniu do literaturoznawstwa obejmuje ona badania z zakresu teorii i

antropologii literatury oraz komparatystyki literackiej, w tym problematyki procesu twórczego, teorii i praktyk literaturoznawczych, interpretacji utworu literackiego i innych tekstów, polskiej i europejskiej awangardy i neoawangardy, krytyki literackiej i artystycznej, literatury i kultury popularnej, intertekstualności z uwzględnieniem związków literatury i innych sztuk, intermedialności, wielomedialności, literatury performatycznej i elektronicznej; dotyczy także zagadnień cielesności w literaturze i kulturze, pisarstwa kobiet i literackich reprezentacji macierzyństwa, studiów postkolonialnych, tożsamościowych, topograficznych, pamięciologicznych oraz relacji literatury i historii. Badania prowadzone w ramach nauk o kulturze i religii obejmują antropologię i semiotykę kultury, związki między sztukami, sztuki w perspektywie kulturowej, kognitywistyki, historii idei i edukacji kulturowej, ekokrytykę i posthumanistykę, antropologię miasta i krytyczne studia nad multimodalnym i transmedialnym opowiadaniem. Ścisły związek koncepcji i celów kształcenia na ocenianym kierunku z badaniami prowadzonymi w dyscyplinach, do których kierunek ten przyporządkowano, poświadczą także tematyka grantów realizowanych przez nauczycieli akademickich oraz tematyka zajęć fakultatywnych i seminariów licencjackich.

Koncepcja i cele kształcenia ocenianego kierunku są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy. Kierunek ma swój udział w rozwoju miasta i regionu, kształcąc kreatywnych, innowacyjnie działających humanistów, wykorzystujących w swej pracy medium tekstu. Program studiów, silnie nastawiony na połączenie wiedzy i praktyki, przygotowuje studentów do podjęcia pracy zawodowej w instytucjach kultury, instytucjach artystycznych, mediach, wydawnictwach, organizacjach pozarządowych zajmujących się dziedzictwem kulturowym, a także w działach odpowiedzialności społecznej, promocji organizacji biznesowych oraz w działach prasowych i promocyjnych i w urzędach administracji publicznej. Kształci absolwentów, którzy mogą pracować jako copywriterzy, literaci, autorzy tekstów, dziennikarze, krytycy artystyczni, reporterzy prasowi, blogerzy, animatorzy kultury, asystenci ds. wydawniczych.

Kierunek odpowiada tym samym na przemiany i potrzeby rynku medialnego (mediów społecznościowych, blogosfery, dziennikarstwa obywatelskiego) oraz na rynek przemysłów kreatywnych, związanych z rozwojem mediów opartych na narracji (mediowe domy produkcyjne, studia gier komputerowych i planszowych). Odpowiada równocześnie na oczekiwania w zakresie kompetencji miękkich w biznesie, które związane są z narracją, kształcąc umiejętności w zakresie *storytellingu*, *sense-makingu*, zdolności komunikacji werbalnej i niewerbalnej oraz grywalizacji.

Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku współpracują z instytucjami kultury, mediami, organizacjami biznesowymi; organizowane są również wizyty ekspertów na zajęciach oraz wizyty studyjne w placówkach zewnętrznych. Koncepcja kierunku zakłada także realizację praktyk oraz zajęć wspomagających przyszłe wybory zawodowe studentów (*edukacja kulturowa – wprowadzenie*, *praktyczna humanistyka cyfrowa*, *tekst w działaniu społecznym*, *perswazja w tekstach kultury*), odpowiadając tym samym na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym zawodowego rynku pracy.

Koncepcja i cele kształcenia na ocenianym kierunku zostały określone we współpracy z pracodawcami, w szczególności reprezentującymi instytucje miejskie i regionalne (m.in. Archiwum Państwowe w Łodzi, Centrum Dialogu im. Marka Edelmana, Dom Literatury, eDialog, Muzeum Kinematografii w Łodzi, Muzeum Sztuki w Łodzi). Opinie interesariuszy zewnętrznych uwzględniono także podczas modyfikacji programu studiów po zakończeniu pierwszego cyklu kształcenia w 2022 r., wzmacniając w koncepcji kształcenia kompetencje językowe studentów dotyczące formułowania prostych i

dostępnych komunikatów. Dowartościowano wówczas również, w odpowiedzi na uwagi studentów, udział zajęć opartych na pracy warsztatowej, wprowadzono dodatkowo elementy scenariopisarstwa, rozszerzono ofertę zajęć fakultatywnych. W budowaniu koncepcji kształcenia uczestniczyli także studenci, którzy mają możliwość wypowiedzania się na temat programu studiów w ankietach oraz zgłaszania postulatów zmian w bezpośrednim kontakcie z nauczycielami akademickimi. W ostatnich trzech latach nie dokonywano jednak modyfikacji programu i koncepcji kształcenia, a przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego nie byli zapraszani do bieżącej konsultacji koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku.

Koncepcja studiów nie uwzględnia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, niemniej jest ono częściowo prowadzone i uwzględniane w praktyce dydaktycznej na kierunku (zob. kryterium 2).

Efekty uczenia się sformułowane dla kierunku twórcze pisanie pozostają w zgodzie z założoną koncepcją i celami kształcenia dla studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim. Ich charakter odpowiada problematyce badawczej literaturoznawstwa oraz nauk o kulturze i religii, uwzględniając specyfikę kierunku związaną z wiedzą i umiejętnościami w zakresie twórczego pisania.

Efekty uczenia się są zgodne z 6. poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji na studiach pierwszego stopnia. Ogólne efekty uczenia się założone dla kierunku odnoszą się do obu wymienionych dyscyplin i w sposób w większości trafny (zob. zastrzeżenie poniżej) oraz specyficzny opisują wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiąmane przez studentów kierunku twórcze pisanie. Efekty uczenia się sformułowane dla kierunku w powiązaniu z dyscypliną literaturoznawstwo obejmują wiedzę o współczesnych zjawiskach literackich w szerokim kontekście społeczno-kulturowym oraz wiedzę i zrozumienie faktów, zjawisk, teorii i metod właściwych dla literaturoznawstwa oraz twórczego pisanie, znajomość złożonej natury komunikacji językowej i zależności między tworzywami literatury oraz ich kulturowe uwarunkowania. Absolwent zna, w odniesieniu do dyscypliny nauki o kulturze i religii, podstawowe metody analizy i interpretacji tekstów kultury oraz krytyki artystycznej oraz rozumie swoją rolę jako współtwórcy kultury; zna także podstawy prawa autorskiego i podstawowe formy organizacji i rozwoju działalności kulturalnej.

Szczególny nacisk położony został na efekty uczenia się obejmujące umiejętności z zakresu obu dyscyplin, do których przyporządkowano kierunek, dotyczące tworzenia tekstów w różnych stylach funkcjonalnych i o różnym przeznaczeniu artystycznym i użytkowym, a także na efekty obejmujące animowanie działań edukacyjnych nakierowanych na tekst lub projekt narracyjny oraz umiejętność kreatywnej redakcji i edycji tekstu. Absolwent kierunku jest gotów do zdobywania i rozszerzania wiedzy na temat kultury, zwłaszcza literatury, oraz ma umiejętności umożliwiające mu prowadzenie działalności zawodowej w oparciu o rozwinięte zdolności interpersonalne. Tym samym efekty uczenia się sformułowane dla ocenianego kierunku są specyficzne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinach literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii, jak również z zakresem działalności naukowej Uczelni w tych dyscyplinach.

Efekty uczenia się wskazują także na umiejętności badawcze i kompetencje społeczne niezbędne w działalności naukowej absolwenta – studenci twórczego pisanie uczą się formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy badawcze i twórcze w warunkach nie w pełni przewidywalnych, w szczególności poprzez właściwy dobór źródeł i informacji dotyczących procesu twórczego, historii i teorii literatury oraz kultury. Potrafią selekcjonować informacje, formułować krytyczne sądy oraz krytycznie interpretować i oceniać teksty kultury, a także samodzielnie planować i realizować własne

uczenie się przez całe życie warsztatu pisarskiego lub badawczego, wykazują także gotowość do krytycznej oceny posiadanej wiedzy literaturoznawczej i warsztatu twórczego, szanują zasady etyki, dorobku i tradycji zawodowej. Efekty uczenia się zakładają ponadto osiągnięcie umiejętności komunikowania się w języku obcym na wymaganym przepisami prawa poziomie B2.

Zastrzeżenia budzi trafność sformułowań niektórych bardzo rozbudowanych efektów uczenia się z zakresu wiedzy, złożonych wielokrotnie z kilku samodzielnych, pojedynczych efektów, których odniesienie do kodu WG nie zawsze jest poprawne. I tak, zgodnie z ogólnym efektem uczenia się W01, absolwent zna i rozumie „miejsce oraz znaczenie twórczego pisania w obrębie literaturoznawstwa i, szerzej, w systemie nauk humanistycznych, a także podstawowe teorie, metodologię i terminologię z zakresu twórczego pisania, obejmującą wiedzę z zakresu badań literackich, procesu twórczego (w zaawansowanym stopniu) i socjologii literatury, jak również złożone zależności między twórczym pisaniem i literaturoznawstwem a dyscyplinami koniecznymi do poszerzania wiedzy i doskonalenia procesu twórczego (jak kulturoznawstwo, filozofia, historia, socjologia, medioznawstwo, psychologia, antropologia i inne)”. O ile pierwsza część opisu efektu uczenia się odsyła do charakterystyki PRK o kodzie WG, o tyle dla drugiej części efektu – od słów „jak również złożone zależności między (...)” odniesienie to wymaga weryfikacji. Jednocześnie warto doprecyzować „inne” dyscypliny lub wprost uzupełnić je o językoznawstwo, które dzięki realizowanym na obowiązkowych zajęciach treściom programowym stanowi ważny kontekst w koncepcji kształcenia. Tak sformułowany efekt uczenia się miesza równocześnie dyscypliny stanowiące wiedzę kontekstową dla prowadzonego kierunku z tymi, które uznaje się dla niego za konstytutywne – twórcze pisanie, traktowane jako subdyscyplina literaturoznawstwa, zyskuje uzupełnienie w naukach o kulturze o religii, które wymieniane są równorzędnie z innymi dyscyplinami poszerzającymi wiedzę o procesie twórczym („jak kulturoznawstwo, filozofia, historia, socjologia, medioznawstwo, psychologia, antropologia i inne”). Nauki o kulturze i religii stanowią dyscyplinę, do której kierunek jest, obok literaturoznawstwa, przyporządkowany, w przeciwieństwie do pozostałych wymienionych wyżej dyscyplin, które pełnią rolę subsydiarną w koncepcji kształcenia, co znajduje odzwierciedlenie w programie studiów.

Podobne zastrzeżenia budzi nadmiernie rozbudowany, złożony z kilku pojedynczych efektów opis efektu uczenia się W_03, wedle którego student zna i rozumie „złożoną naturę komunikacji językowej i jej kulturowe uwarunkowania; w zaawansowanym stopniu — złożone zależności między tworzywami literatury i ich kulturowe uwarunkowania; wybrane zasady edytorstwa tekstów literackich, naukowych i użytkowych i/lub zasady twórczego i funkcjonalnego formułowania myśli w mowie i piśmie; podstawowe metody analizy i interpretacji tekstów kultury (w tym: literatury) w kontekście innych sztuk, właściwe dla wybranych tradycji, teorii i szkół badawczych oraz krytyki artystycznej”. Poszczególne jego elementy w różny sposób ujmują relacje między literaturoznawstwem a naukami o kulturze i religii (równorzędnie lub subsydiarnie), mimo jednoznacznego odniesienia całego efektu W_03 do kodu WG. Mieszają się też tutaj poziomy osiągniętej wiedzy – obok zaawansowanego pojawiają się „podstawowe metody analizy i interpretacji tekstów kultury (w tym literatury) w kontekście innych sztuk”. W efekcie wielokrotnie nakładają się na siebie i krzyżują ze sobą poziomy i zakresy wiedzy z dyscyplin konstytutywnych z tymi, które są subsydiarne, wzajemne relacje literaturoznawstwa i nauk o kulturze i religii nie są jednoznaczne, a efekt jest nieprzejrzysty, zagmatwany i utrudnia stworzenie systemu weryfikacji wiedzy osiągniętej przez studentów. Jednocześnie wymagają rozdzielenia i korekty powiązania z kodami WG i WK, które powinny być dostosowane osobno do każdego z samodzielnych elementów tego rozbudowanego efektu uczenia się, zgodnie z założoną koncepcją kształcenia.

Efekty uczenia określone dla zajęć, uszczegóławiające efekty uczenia się określone dla kierunku, zaplanowane zostały w sposób możliwy do osiągnięcia i sformułowane w sposób umożliwiający stworzenie systemu ich weryfikacji. W sposób właściwy określają one zakres wiedzy, umiejętności i kompetencji do opanowania w trakcie studiów, np. po ukończeniu zajęć *autor i podmiot tekstu* student zna i rozumie „podstawowe teorie i terminologię dotyczące autorstwa, »śmiercioautoryzmu« i autorskich paratekstów”, zna i rozumie „złożone relacje między autorem a podmiotem mówiącym/podmiotami tekstu” oraz potrafi „rozwiązywać problemy twórcze związane z artykulacją semantycznych i kategoryalnych intencji poprzez właściwy dobór źródeł i informacji dotyczących procesu twórczego oraz metod i narzędzi komunikowania”.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią Uczelni, mieszczą się w dyscyplinach literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii, do których kierunek został przyporządkowany, oraz są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w Uczelni w tych dyscyplinach. Są również zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy, z zastrzeżeniem dotyczącym ograniczonego wpływu interesariuszy zewnętrznych na koncepcję i cele kształcenia na kierunku.

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów. Zastrzeżenie dotyczy niektórych nadmiernie rozbudowanych ogólnych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, w których krzyżują się zakresy i poziomy wiedzy oraz dyscypliny stanowiące wiedzę kontekstową i konstytutywną dla prowadzonego kierunku i które nie zawsze odnoszą się do właściwych kodów PRK. Efekty uczenia się odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu, z zastrzeżeniem dotyczącym efektu W_03, który odsyła do podstawowego poziomu w wiedzy z zakresu dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany.

Podstawę obniżenia oceny kryterium stanowią następujące nieprawidłowości:

1. Zbyt rozbudowany, wieloskładnikowy opis niektórych ogólnych efektów uczenia się z zakresu wiedzy, które nie zostały przypisane do odpowiednich kodów PRK.
2. Niejednoznaczne, nieczytelne sformułowanie efektów uczenia w zakresie wiedzy, w których mieszają się ze sobą poziomy i zakresy wiedzy z dyscyplin stanowiących podstawy teoretyczne kierunku z dyscyplinami o statusie subsydiarnych.
3. Niewystarczający udział pracodawców w kształtowaniu koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

nie dotyczy

Rekomendacje

brak

Zalecenia

1. Zaleca się uproszczenie nadmiernie rozbudowanego opisu ogólnych efektów uczenia się z zakresu wiedzy i właściwe, zgodne z koncepcją kształcenia odniesienie nowo sformułowanych efektów do odpowiednich kodów PRK.
2. Zaleca się sformułowanie efektów uczenia się w taki sposób, by odzwierciedlały one koncepcję przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych z uwzględnieniem właściwego poziomu i zakresu wiedzy, a także wzajemnych relacji między dyscyplinami stanowiącymi podstawy teoretyczne kierunku oraz dyscyplinami subsydiarnymi.
3. Zaleca się zwiększenie udziału pracodawców w kształtowaniu koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się określonymi dla kierunku i zajęć oraz uwzględniają aktualny stan wiedzy i wyniki działalności naukowej Uczelni w dyscyplinach literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii, do których przyporządkowano kierunek studiów, umożliwiając absolwentom osiągnięcie kompetencji określonych w charakterystykach o kodzie WG. Zajęcia z zakresu literaturoznawstwa obejmują zagadnienia dotyczące kanonu literackiego, estetyki literatury, a także poetyki, metodologii i praktyki twórczego pisania (kreacja świata przedstawionego, kreacja bohatera, autor i podmiot tekstu, *storytelling*, gramatyka gatunków literackich, fakt i fikcja, stylistyka praktyczna, techniki narracyjne, intertekstualność, monolog i dialog). Treści programowe z zakresu nauk o kulturze i religii obejmują antropologię kultury, główne nurty teorii kultury, przemiany praktyk artystycznych XX i XXI wieku i kulturowej historii nowoczesności.

Treści programowe zostały uzupełnione zagadnieniami z zakresu innych dyscyplin, ważnych dla koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku studiów, do których jednak kierunek nie został przyporządkowany. Dotyczą one subsydiarnie traktowanej wiedzy z zakresu filozofii, historii, socjologii, medioznawstwa, psychologii i antropologii, a także językoznawstwa, które nie zostało wyszczególnione w kierunkowych efektach uczenia się (zob. kryterium 1). Treści te ujęte zostały w sylabusach zajęć, są zgodne z efektami uczenia się określonymi dla kierunku oraz uwzględniają aktualny stan wiedzy i wyniki działalności naukowej Uczelni, wskazując na ich kontekstualny charakter, subsydiarny wobec nadrzędnej refleksji, w szczególności literaturoznawczej, ale i kulturoznawczej, oraz zapewniają osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się dla kierunku. Zarazem jednak uwyrażnia się opisana w kryterium 1 niespójność w opisie efektów uczenia się, wynikająca z powiązania kontekstowo

traktowanych treści programowych i efektów uczenia się w zakresie wymienionych dyscyplin (do których nie jest przyporządkowany kierunek) z charakterystykami PRK o kodzie WG.

Treści programowe dla twórczego pisania są zatem kompleksowe i specyficzne dla zajęć lub grup zajęć tworzących program studiów oraz umożliwiają uzyskanie założonych efektów uczenia się – z zastrzeżeniem dotyczącym treści z zakresu, jak to określono w efektach uczenia się, „dyscyplin koniecznych do poszerzania wiedzy i doskonalenia procesu twórczego”, wśród których znajduje się kulturoznawstwo, filozofia, historia, socjologia, medioznawstwo, psychologia, antropologia i „inne”, które – wbrew odniesieniom w efektach uczenia się – nie umożliwiają studentom osiągnięcia kompetencji określonych w charakterystykach PRK o kodzie WG.

Treści programowe zapewniają uzyskanie przez studentów wiedzy, umiejętności i kompetencji w zakresie metodologii badań w dyscyplinach literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii, traktując pozostałe wymienione wyżej dyscypliny (oraz językoznawstwo) jako istotny kontekst, służący specyficznemu, transdyscyplinarnemu sprofilowaniu badań nad tekstami literackimi. Zapewniają one osiągnięcie umiejętności powiązanych w szczególności z kształtowaniem warsztatu artystycznego i literackiego, opartego na wiedzy teoretycznej i wykorzystującego badania naukowe odpowiednie dla dobranych dla kierunku dyscyplin naukowych.

W przypadku wielosemestralnych zajęć z języka obcego (angielskiego) treści programowe nie zostały przyporządkowane do poszczególnych semestrów, podobnie jak efekty uczenia się. Treści programowe dla lektoratu języka angielskiego nie potwierdzają progresu wiedzy, umiejętności i kompetencji oczekiwanych od studentów w trakcie danych zajęć i nie wskazują, jakie konkretne umiejętności oraz wiedza są oczekiwane i weryfikowane po każdym semestrze zajęć. Treści programowe dla lektoratu są ogólne i niezróżnicowane w poszczególnych semestrach, a we wszystkich sylabusach do zajęć pojawia się ta sama informacja: „prowadzący zajęcia, podczas pierwszych zajęć w semestrze (cyklu dydaktycznym) zapoznaje studentów z treściami kształcenia dostosowanymi do poziomu grupy oraz kierunku kształcenia”.

Czas trwania studiów i konieczny do ich ukończenia nakład pracy, mierzony łączną liczbą punktów ECTS, określone zostały prawidłowo i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć został generalnie oszacowany poprawnie i zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, jego potwierdzenie utrudnia jednak fakt nieuwzględnienia w sylabusach zajęć bilansu nakładu pracy własnej studenta.

Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów oraz liczba godzin przeznaczona na poszczególne zajęcia lub grupy zajęć zapewniają osiągnięcie przez studentów założonych efektów uczenia się. Również sekwencja zajęć lub grup zajęć nie budzi zastrzeżeń. Zgodnie z koncepcją kształcenia zajęcia realizowane są w trzech grupach zajęć, tj. w module zajęć literaturoznawczych, module zajęć kierunkowych i module zajęć kulturoznawczych, z uwzględnieniem różnych sposobów społecznego funkcjonowania tekstu. Zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia w I semestrze dominantę stanowi funkcja poznawcza języka, w II semestrze – emotywna, w III – fatyczna, w IV – poetycka, w V – metajęzykowa, a w VI – konatywna. Zajęcia prowadzone są w różnych formach: wykładów, konwersatoriów, lektoratów, seminariów, warsztatów, ćwiczeń i praktyk zawodowych. Ze względu na twórczy charakter studiów przewagę zyskują formy aktywizujące: w formie wykładów realizowane jest tylko 168 godz. zajęć (9% – w I, II i III semestrze), dominują natomiast konwersatoria (37 zajęć) i warsztaty (11 zajęć), którym przypisano prawie 73% godzin realizowanych

na kierunku. Udział poszczególnych form zajęć w programie studiów jest właściwy i gwarantuje osiągnięcie założonych efektów uczenia się. Do samodzielnej pracy przygotowuje studenta seminarium dyplomowe w wymiarze 56 godz. i 10 ECTS. Również liczebność grup jest właściwa i nie budzi zastrzeżeń – wyjątkiem wykładów zajęcia prowadzone są w kilkunastoosobowych grupach.

Program studiów przewiduje zajęcia do wyboru, pozwalające studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia. Do zajęć tych Uczelnia zaliczyła zajęcia fakultatywne za 32 ECTS realizowane w pięciu semestrach, seminaria licencjackie za 10 ECTS, zajęcia ogólnouczelniane lub ogólnowydziałowe za 3 ECTS, lektoraty za 7 ECTS oraz praktyki za 2 ECTS. Realny wybór daje studentowi oferta zajęć fakultatywnych do wyboru, wśród których znajdują się zajęcia prowadzone przez pracowników Instytutu Kultury Współczesnej, poszerzające i pogłębiające problematykę specyficzną dla kierunku, np. *reporterki*, *materialność książki – lektura totalna*, *Muminki jako fenomen kulturowy*, *ścieżki międzygatunkowe – wędrówki przez animal studies*, *narracja w sztukach wirtualnych*, *antropologia miejsca we współczesnym kinie*. Oferta zajęć fakultatywnych jest co semestr aktualizowana i udostępniana na stronie Instytutu wraz z opisem kursów. Zastrzeżenia budzi uznawanie praktyk za zajęcia do wyboru jedynie ze względu na możliwość wyboru miejsca praktyk – w sytuacji, gdy efekty uczenia się i treści programowe są tożsame. W rezultacie program studiów nie umożliwia realnego wyboru praktyk i jednocześnie nie gwarantuje wyboru zajęć na ocenianym kierunku w wymaganym wymiarze punktów ECTS, tj. nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie.

Program studiów na ocenianym kierunku obejmuje zajęcia związane z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek (literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii) w wymaganym wymiarze, przekraczającym połowę punktów ECTS konieczną do ukończenia studiów.

Program studiów obejmuje zajęcia służących kształtowaniu umiejętności językowych. Wymiar godzin oraz odpowiadająca im sumaryczna wartość punktów ECTS są odpowiednie dla uzyskania progresu w zakresie poziomu znajomości języka obcego; dodatkowo oprócz lektoratów studenci mogą zrealizować jeden z oferowanych kursów do wyboru w języku angielskim. Lektoratom nowożytnego języka obcego przypisano 120 godz. (po 60 w semestrze II i III) i 7 ECTS. Studenci mają wybór między językiem angielskim, niemieckim, francuskim, hiszpańskim i rosyjskim. Treści programowe realizowane w ramach lektoratu służą opanowaniu znajomości języka obcego na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, uwzględniają także zagadnienia związane z kierunkiem studiów, dotyczące środowiska akademickiego oraz studiowanej dziedziny.

Studenci twórczego pisania realizują treści programowe z nauk społecznych na obowiązkowych zajęciach *zagadnienia prawne w sektorze kultury* za 3 ECTS. Mogą również wybrać zajęcia ogólnouczelniane, z których część realizowana jest w dziedzinie nauk społecznych, jednak wybór tych zajęć z szerokiej oferty zajęć fakultatywnych nie jest obowiązkowy. Program studiów nie gwarantuje zatem wszystkim studentom realizacji zajęć z dziedziny nauk społecznych, którym przypisano 5 ECTS i tym samym nie spełnia wymagań określonych w rozporządzeniu w sprawie studiów.

Metody kształcenia wykorzystywane podczas zajęć na ocenianym kierunku są dobrane w sposób właściwy, zgodnie ze specyfiką merytoryczną i metodologiczną zajęć oraz ich formą, są zorientowane na studentów i motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się. Umożliwiają osiągnięcie efektów uczenia się, w tym także prowadzenie badań naukowych i osiągnięcie zakładanego poziomu znajomości języków obcych.

Stosowane metody są różnorodne, nowoczesne i specyficzne oraz pozostają w zgodzie z określoną formą zajęć. Na wykładach wykorzystuje się tradycyjną lub multimedialną formę podawczą, umożliwiając jednocześnie dyskusję i interakcję osób studiujących. Na ćwiczeniach (warsztaty i konwersatoria) stosuje się: metodę problemową, heurystyczną, burzę mózgów, dyskusję, elementy wykładu konwersatoryjnego, pracę w grupach, stoliki eksperckie, pracę z tekstem, prezentację multimedialną oraz pracę projektową (samodzielną i grupową). Nauczyciele akademicy korzystają także z metod szczególnie efektywnych w praktyce pisarskiej, jak *beta reading* czy ewaluacja 360 stopni, służących uzyskaniu pogłębionej informacji zwrotnej, aktywizowaniu studentów i prowokowaniu dyskusji.

Podkreślenia wymaga znaczący udział metody projektowej, dostosowanej do specyfiki kierunku, realizowanej w szczególności na zajęciach *projekt literacki 1* i *projekt literacki 2*. Podczas zajęć tych studenci opracowują własne projekty literackie, z uwzględnieniem kolejnych etapów powstawania dzieła literackiego, czego odbiciem jest podział zajęć na poszczególne części dotyczące przygotowania koncepcji, pracy nad tekstem oraz prezentacji skończonego dzieła. Ważnym elementem zajęć są cykliczne rozmowy o postępach prac nad projektami, prezentacja fragmentów i mierzenie się z konkretnymi problemami w realizacji twórczych zamierzeń.

W ramach lektoratów stosowane są metody eklektyczne – podające, z wykorzystaniem prezentacji i dyskusji, oraz aktywizujące, takie jak praca z tekstem oraz autentycznymi materiałami źródłowymi, ćwiczenia utrwalające poznane słownictwo oraz umiejętności językowe, aranżowanie autentycznych sytuacji komunikacyjnych, zróżnicowanie interakcji na zajęciach (praca indywidualna, w parach i w grupach), metoda eksponująca (film, sztuka teatralna).

Stosowane metody stymulują zatem studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się. Jest to istotne zwłaszcza na seminarium, mającym na celu przygotowanie studentów do prowadzenia działalności naukowej, a także na zajęciach kształcących umiejętności twórczego pisania. Metody dydaktyczne stosowane na seminariach dyplomowych to wykład, pogadanka, dyskusja grupowa, metoda projektu. Studenci poznają bazy danych i uczą się je selekcjonować, a także tworzyć własne bazy danych i wizualizować wyniki swych prac zadania związane z przygotowaniem i pisaniem pracy licencjackiej. W trakcie zajęć studenci dokonują wyboru tematu pracy licencjackiej, dokonują przeglądu źródeł naukowych na wybrany temat pod opieką prowadzącego, opracowują konspekt pracy i jego poszczególne rozdziały, przygotowują prezentacje pokazujące dotychczasowe efekty badań.

W doborze metod zostały uwzględniane najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej, a także właściwie dobrane środki i narzędzia dydaktyczne wspomagające osiąganie przez studentów efektów uczenia się. Nauczyciele akademicy korzystają z zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych w zakresie humanistyki cyfrowej – sięgają po podstawowe badania korpusowe, *text mining*, wizualizację danych, prace redakcyjne z wykorzystaniem darmowych aplikacji, programów i narzędzi sztucznej inteligencji; korzystają także z metod *blended learning*. Studenci realizują zespołowe projekty z wykorzystaniem cyfrowych narzędzi i informatycznych sposobów udostępniania, np. do redakcji i obróbki tekstu.

Stosowane na ocenianym kierunku metody dydaktyczne umożliwiają dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb studentów, w tym także studentów z niepełnosprawnością. Centrum Wsparcia i Dostępności oferuje pomoc konsultanta edukacyjnego i pomaga znaleźć odpowiednie rozwiązania w zakresie usprawnienia procesu uczenia się. Osobom z niepełnosprawnością przysługuje

prawo do uczestniczenia w zajęciach dydaktycznych z udziałem asystenta lub tłumacza języka migowego, a także prawo do uzyskiwania zaliczeń w formie alternatywnej. Potrzebom indywidualnym podporządkowane są konsultacje, także zdalne. Indywidualizacji ścieżki kształcenia sprzyjają także zajęcia zachęcające do rozwijania autorskiego głosu pisarskiego pod opieką tutorów (*projekt literacki I i projekt literacki II*).

Wszystkie zajęcia na ocenianym kierunku odbywają się stacjonarnie, w ramach e-learningu realizowane są tylko wstępne testy językowe, a także szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy (5 godz.), szkolenie biblioteczne (2 godz.) oraz szkolenie z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego (10 godz.). Zajęcia zdalne przybierają formę synchroniczną (zajęcia oferowane w ramach zajęć do wyboru prowadzonych we współpracy z uniwersytetami zrzeszonymi w sieci UNIC, np. *Muminki jako zjawisko kulturowe: filozofia, narracja multimedialna, podwójny adresat*) lub asynchroniczną, która umożliwia studentom samodzielne zaznajamianie się z materiałami dydaktycznymi (recenzje, testy, inne zadania do samodzielnego rozwiązania, projekty grupowe i indywidualne). Metody i techniki kształcenia na odległość są zatem na ocenianym kierunku wykorzystywane pomocniczo. W formie zdalnej mogą się także odbywać konsultacje.

Dokumentacja odnosząca się do prowadzenia praktyk zawodowych jest kompletna, dostępna na stronie internetowej Uczelni. Analiza dzienników praktyk studentów potwierdziła właściwe procedury stosowane na potrzeby odbywania praktyk. Wszystkie strony zaangażowane w praktyki (student, Uczelnia, podmiot przyjmujący) współpracują, dobrze realizując swoje zadania i kompetencje. Uczelnia stworzyła zestawienie instytucji, z którymi ma podpisane wieloletnie porozumienia o współpracy w ramach realizacji studenckich praktyk zawodowych.

Treści programowe określone dla praktyk oraz wymiar praktyk są zgodne z wymaganiami. Realizacja praktyk w planie studiów na dowolnym semestrze, jak również dobór miejsc odbywania praktyk zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Jednakże problematyczne może okazać się zaliczanie praktyk zawodowych dopiero na VI semestrze. Zaleca się sprecyzowanie i dostosowanie procedury odbywania i zaliczenia praktyk do jednego semestru. Praktykom została przyporządkowana właściwa liczba punktów ECTS. Programy praktyk są skonstruowane właściwie. Umożliwiają nabycie przez studentów wiedzy, umiejętności i kompetencji, które pozwalają na swobodne poruszanie się po rynku pracy. Efekty uczenia się zawarte w sylabusie zajęć, dedykowane praktykom, są odpowiednio dopasowane i korespondują z efektami założonymi dla pozostałych zajęć. Potwierdzają to wpisy w dziennikach praktyk, sprawozdaniach z praktyk oraz kartach weryfikacji efektów uczenia się. Metody weryfikacji efektów uczenia się dla praktyk (nadzór opiekuna i karta praktyk) są właściwe. Ocena osiągniętych przez studenta efektów dokonywana jest gruntownie przez zakładowego opiekuna praktyk w skali ocen 2–5 oraz w formie opisowej. Zaliczenie praktyk przez uczelnianego opiekuna następuje na podstawie rozmowy ze studentem oraz analizy dokumentów w postaci: dziennika praktyk, sprawozdania napisanego przez zakładowego opiekuna praktyk, karty weryfikacji zakładanych efektów uczenia się, samooceny studenta. Wybiórczo stosowane są kontrole praktyk oraz hospitacje miejsc ich odbywania, z czego sporządzane są sprawozdania. Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje opiekunów praktyk oraz ich liczba umożliwiają prawidłową realizację praktyk. Posiadają oni wieloletnie doświadczenie w prowadzeniu praktyk, uzupełnione udziałem w programach i projektach związanych z zawodowym rynkiem pracy, są wśród nich doradcy zawodowi.

Z analizy dokumentów udostępnionych zespołowi oceniającemu PKA, odnoszących się do praktyk już odbytych, wynika, że stosowane metody weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się są właściwe i

rzetelnie weryfikują przebieg praktyk. Przed rozpoczęciem praktyk uczelniany opiekun praktyk odbywa spotkanie ze studentami, przedstawiając im zasady ich odbywania. Uczelniani opiekunowie praktyk realizowanych są nauczycielami akademickimi. Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk.

Program praktyk, osoby sprawujące nadzór nad praktykami z ramienia Uczelni oraz opiekunowie praktyk, realizacja praktyk, efekty uczenia się osiągane na praktykach podlegają systematycznej ocenie, dokonywanej z udziałem studentów (wypełnianie ankiet), której wyniki są wykorzystywane w ustawicznym doskonaleniu programu praktyk i ich realizacji. Dzięki temu na bieżąco analizowana i aktualizowana jest lista podmiotów, z którymi Uczelnia współpracuje.

Studenci udający się na praktyki mogą miejsce ich odbywania wybrać spośród szerokiej listy podmiotów o zróżnicowanym charakterze, z którymi Uczelnia w ramach ocenianego kierunku posiada podpisane stosowne porozumienia krótko- i długoterminowe (np. instytucje kultury). Istnieje również możliwość odbycia praktyki w miejscu zaproponowanym przez studenta. Wymaga to jednak analizy miejsca przez uczelnianego opiekuna praktyk, zapoznania się przedsiębiorcy, do którego kierowany będzie student, z programem i regulaminem praktyk, jak również podpisania przez zakładowego opiekuna praktyk oświadczenia dotyczącego możliwości osiągnięcia przez studenta wszystkich zakładanych efektów uczenia się.

Regulamin, program, dziennik praktyk oraz pozostała dokumentacja związana z ich realizacją zostały zaprojektowane w sposób przejrzysty. Uczelnia zapewnia miejsca praktyk dla studentów, a w przypadku samodzielnego wskazania przez studenta miejsca odbywania praktyk osoba sprawująca nadzór nad praktykami zatwierdza to miejsce w oparciu o z góry określone i formalnie przyjęte kryteria jakościowe.

Organizacja procesu nauczania i uczenia się zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się. Rozplanowanie zajęć jest zgodne z zasadami higieny pracy (29–31 ECTS w każdym semestrze) i umożliwia systematyczne uczenie się oraz efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się. Liczba godzin zajęć w bezpośrednim kontakcie w kolejnych latach studiów zmniejsza się stopniowo, zostawiając osobom studiującym na ostatnim roku więcej czasu na pracę licencjacką (I rok – 708 godz., II rok – 594 godz., III rok – 508 godz.). Tygodniowe obciążenie godzinowe jest równomierne, harmonogram zajęć uwzględnia bezkolizyjne ustawienie zajęć fakultatywnych oraz zajęć ogólnouczelnianych wobec obligatoryjnych. Harmonogram jest udostępniany z wyprzedzeniem na stornie Instytutu. Zajęcia obowiązkowe odbywają się do godz. 15:00, natomiast zajęcia fakultatywne – w blokach popołudniowych. Liczba egzaminów i zaliczeń jest równomierna w poszczególnych semestrach, co przekłada się na zrównoważone obciążenia pracą studentów na kolejnych etapach studiowania. Organizacja sesji egzaminacyjnej umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się oraz przekazanie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych wynikach i osiągniętych efektach.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinach literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej Uczelni w tych dyscyplinach, z zastrzeżeniem dotyczącym treści z zakresu dyscyplin kontekstowych (zgodnie z koncepcją kształcenia), co do których w efektach uczenia się określonych dla kierunku zadeklarowano osiągnięcie kompetencji określonych w charakterystykach PRK o kodzie WG. Treści programowe realizowane w trakcie zajęć wielosemestralnych z lektoratu języka angielskiego nie potwierdzają progresu wiedzy, umiejętności i kompetencji oczekiwanych od studentów. Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się. Program studiów nie gwarantuje jednak wyboru zajęć w wymaganym wymiarze punktów ECTS, tj. nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie. Organizacja procesu dydaktycznego nie zapewnia także realizacji zajęć z dziedziny nauk społecznych w wymiarze 5 pkt ECTS, zgodnie z rozporządzeniem w sprawie studiów. Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Efekty uczenia przypisane dla praktyk zawodowych mają odzwierciedlenie w innych zajęciach stosownie do profilu ogólnoakademickiego ocenianego kierunku. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, a także sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań są trafnie dobrane i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów. Nie dotyczy to metody weryfikacji i oceny z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, ponieważ praktyki nie są realizowane tymi metodami i technikami. Nad przebiegiem praktyk z ramienia Uczelni czuwają opiekunowie praktyk, zgodnie z formalnie przyjętymi zasadami zawartymi w regulaminie praktyk. Regulamin precyzyjnie określa zadania praktykanta i opiekuna praktyk. Proces przeprowadzania praktyk przedstawiony jest chronologicznie, dokumentacja zawiera wszystkie niezbędne skierowania, oświadczenia, umowy, porozumienia, sprawozdania, kwestionariusze ankiet.

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Podstawę obniżenia oceny kryterium stanowią następujące nieprawidłowości:

1. Niekompletność treści programowych z zakresu dyscyplin traktowanych w koncepcji kształcenia subsydiarnie, które – wbrew odniesieniom w efektach uczenia się – nie umożliwiają studentom osiągnięcia kompetencji określonych w charakterystykach PRK o kodzie WG.
2. Brak progresu w przypadku wielosemestralnych zajęć z języka angielskiego.
3. Niezapewnienie możliwości wyboru zajęć w odpowiednim wymiarze.
4. Niezapewnienie realizacji zajęć z dziedziny nauk społecznych w wymiarze 5 ECTS.

5. Nieprzeprowadzanie weryfikacji efektów uczenia się realizowanych w ramach praktyk w semestrze ich realizacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

nie dotyczy

Rekomendacje

1. Rekomenduje się uzupełnienie sylabusów zajęć o bilans nakładu pracy własnej studenta – z uwzględnieniem przypisania do poszczególnych typów aktywności realizowanych podczas zajęć.

Zalecenia

1. Zaleca się dostosowanie treści programowych do sformułowanych dla kierunku efektów uczenia się, zgodnie z założoną koncepcją kształcenia.
2. Zaleca się uwzględnienie progresu w przypadku zajęć wielosemestralnych z języka angielskiego.
3. Zaleca się zapewnienie możliwości wyboru zajęć w wymiarze zgodnym z przepisami prawa.
4. Zaleca się zapewnienie realizacji zajęć z dziedziny nauk społecznych w wymiarze 5 ECTS.
5. Zaleca się przeprowadzanie weryfikacji efektów uczenia się realizowanych w ramach praktyk w semestrze ich realizacji.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Uczelnia stosuje formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, zapewniające selektywność i bezstronność. Przyjęcie na studia pierwszego stopnia na kierunku twórcze pisanie odbywa się zgodnie z uchwałą nr 554 Senatu UŁ z dnia 23 czerwca 2023 r. (z późn. zm.) oraz zgodnie z regulaminem postępowania rekrutacyjnego, wprowadzonym uchwałą nr 391 Senatu UŁ z dnia 17 listopada 2014 r. (z późn. zm.). Zasady przyjęć obowiązujące na kierunku są bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów. Na kierunku nie są prowadzone zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, w związku z czym procedura rekrutacji nie określa warunków wstępnych w tym zakresie. Obowiązujące zasady uwzględniają możliwość przyjęcia kandydatów z maturą międzynarodową (IB) oraz maturą zagraniczną i europejską (EB). Uprawnienia laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego oraz laureatów konkursów reguluje uchwała nr 751 Senatu UŁ z dnia 1 czerwca 2020 r.

Kandydaci na studia na kierunku dokonują rejestracji w elektronicznym systemie (IRK), wprowadzając wyniki ze świadectwa maturalnego lub wyniki ukończonych studiów oraz zaświadczenia potwierdzające uzyskany tytuł laureata lub finalisty. Studenci obcokrajowcy rekrutują się na tych samych zasadach co obywatele Polski, jeżeli posiadają Kartę Polaka, status uchodźcy, obywatelstwo UE/EFTA lub stypendium. W przeciwnym razie studiuje na zasadach odpłatności i zobowiązani są do złożenia dokumentu poświadczającego znajomość języka polskiego na poziomie B2.

Przyjęcie na studia na kierunku odbywa się na podstawie konkursu świadectw, w którym brane pod uwagę są oceny z języka polskiego (lub rodzimego) i języka obcego nowożytnego, a dodatkowo kandydat może uzyskać punkty za maksymalnie dwa przedmioty z grupy przedmiotów niewymaganych (historia, historia sztuki, WOS, język łaciński i kultura antyczna, filozofia). Limit miejsc na studia pierwszego stopnia na rok 2024/2025 ustalono na 30 osób (min. 20), a przeliczniki punktacji przedmiotów maturalnych opublikowano na stronach internetowych.

Członków komisji rekrutacyjnych powołuje Rektor. Uczelnia zapewnia członkom komisji dostęp do corocznych szkoleń z obsługi systemu rekrutacyjnego oraz niezbędne wsparcie merytoryczne. Osobom z niepełnosprawnościami sprawny udział w procesie rekrutacji zabezpiecza Pełnomocnik Rektora ds. osób niepełnosprawnych oraz Centrum Wsparcia i Dostępności.

Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym zagranicznej, określono w regulaminie studiów. Merytorycznego rozliczenia w tym zakresie dokonuje dziekan. Dodatkowo student ma prawo, za zgodą dziekana, realizować wybrane przedmioty/efekty uczenia się na innym kierunku, wydziale czy na innej uczelni krajowej lub zagranicznej. Nie mogą to być jednak przedmioty o efektach uczenia analogicznych się do tych, które student zrealizował już w ramach studiowanego kierunku.

Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów określono w uchwale nr 507 Senatu UŁ z 15 czerwca 2015 r. Rektor powołuje Uczelniany Zespół ds. Potwierdzenia Efektów Uczenia Się, do którego włączony zostaje przedstawiciel otoczenia społeczno-gospodarczego. Potwierdzenie efektów jest usługą odpłatną. Wstępna weryfikacja dokumentów należy do doradcy edukacyjnego.

Tryb dyplomowania został określony w regulaminie studiów oraz w zarządzeniu nr 130 Rektora UŁ z 14 kwietnia 2021 r. Student przygotowuje pracę dyplomową w ramach seminarium licencjackiego pod okiem opiekuna naukowego, którym może być pracownik posiadający co najmniej stopień doktora. Kryteria dotyczące przygotowania pracy zostały sprecyzowane w dokumencie pt. „Szczegółowe zasady dyplomowania na Wydziale Filologicznym UŁ” oraz w załączniku nr 4 do regulaminu studiów. Temat pracy zatwierdzany jest na zebraniach Katedry Teorii Literatury i powinien być zgodny z zainteresowaniami studenta oraz kompetencjami opiekuna. Praca licencjacka może mieć charakter rozprawy/eseju naukowego (do 40 stron) lub projektu. Przygotowane na kierunku prace licencjackie mieszczą się w dyscyplinach naukowych, do których przyporządkowany został kierunek. Student umieszcza ukończoną pracę w systemie elektronicznym APD. Następnie jest ona sprawdzana w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym oraz oceniana przez promotora i recenzenta zgodnie z kryteriami zawartymi w formularzu recenzji. Ustny egzamin dyplomowy przeprowadzany jest przez komisję egzaminacyjną, w skład której wchodzi: promotor, recenzent i przewodniczący komisji. Na studiach licencjackich komisja zadaje trzy pytania: jedno z wykazu zagadnień, jedno z problematyki seminarium i jedno z tematyki pracy. Pytania obejmują zakres materiału związany z wiedzą zdobytą w toku studiów.

Ogólne zasady weryfikacji i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się obowiązujące na kierunku ujęte zostały w regulaminie studiów. Uczelnia wykorzystuje tradycyjną skalę ocen 2–5, a w odniesieniu do kursów e-learningowych – ZAL/NZAL. Informacja o formie zaliczenia (zaliczenie, zaliczenie na ocenę, egzamin) jest podana w programie studiów oraz w opisie przedmiotu w systemie USOS. Każdy przedmiot rozliczany jest przez prowadzącego zgodnie z przyjętymi dla niego kryteriami sprawdzania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych (oceny cząstkowe śródsesemestralne,

zadania semestralne, egzaminy). Kryteria rozliczania i oceniania danego przedmiotu przekazywane są przez prowadzących zajęcia na pierwszym spotkaniu w semestrze i odnotowywane w sylabusie, który umieszczony jest przez koordynatora w systemie USOS. Oceny częściowe omawiane mogą być na zajęciach, podczas konsultacji, a w przypadku prac pisemnych – bezpośrednio pod tekstem. Studenci mają prawo wglądu do sprawdzonej pracy. Egzaminy i zaliczenia kończące przedmiot odbywają się w sesji egzaminacyjnej. Studentowi przysługuje prawo zdawania jednego egzaminu lub zaliczenia poprawkowego z każdego przedmiotu. Poza nadzorem osoby koordynującej przedmiot potwierdzaniu zgodności treści zajęć i metod weryfikacji efektów uczenia służą ankiety studenckie oraz ankiety hospitacji.

System weryfikowania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w trakcie procesu kształcenia jest dostosowany do poziomu trudności, rodzaju zajęć i możliwości studentów. Sprawdzeniu efektów uczenia się służą testy, kolokwia pisemne, ocena wystąpień, prezentacji, realizacji projektów, ocena tekstów i projektów artystycznych. Weryfikacja założonych efektów uczenia się może mieć postać oceniania ustnej aktywności, sprawdzania prac pisemnych, nadzorowania realizacji projektów. Rodzaje, tematyka i metodyka prac etapowych, egzaminacyjnych oraz projektów są zgodne z treściami realizowanymi na zajęciach. Kryteria oceniania prac etapowych są zgodne z przyjętymi w programie studiów metodami dydaktycznymi i formami pracy. Informacja zwrotna wraz z oceną zostaje przekazana studentom w formie pisemnej lub ustnej. Egzamin z języka nowożytnego jest przeprowadzany przez Centrum Języków i Certyfikacji i składa się z dwóch części – pisemnej i ustnej.

Osoby prowadzące zajęcia monitorują i dokumentują postępy studentów i ich efekty uczenia się, przygotowują kryteria oceny tekstów i innych form prac artystycznych, przygotowują wykazy pytań z form ustnych i pisemnych zaliczeń/egzaminów i przechowują je w formie papierowej lub elektronicznej. Wszystkie prace dyplomowe umieszczane są w Archiwum Prac Dyplomowych (APD), skąd trafiają do repozytorium prac dyplomowych. W APD umieszczane są również protokoły egzaminów dyplomowych. Dzienniki praktyk wraz z dokumentacją zrealizowanych praktyk zawodowych rozliczane są i przechowywane przez opiekunów praktyk.

Metody weryfikacji efektów uczenia się, w tym weryfikacji poziomu kompetencji językowych, są różnorodne i specyficzne dla kierunku, a także adaptowalne do indywidualnych potrzeb osób studiujących na kierunku. Zasady weryfikacji i oceny określają tryb przekazywania studentom informacji zwrotnej oraz sposób postępowania w sytuacjach konfliktowych i związanych z naruszeniami zasad etycznych lub prawa.

Metody stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość na kierunku zapewniają poprawną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się.

Metody weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się określone w sylabusach oraz sposób ich prezentacji wykazują jednak pewne nieprawidłowości. Przykładowo, w przypadku zajęć *techniki narracyjne* włączono do stopnia oceny aspekt obecności (z wagą 25%), który nie może być poprawnie odniesiony do osiągnięcia efektów uczenia się. Z kolei w przypadku zajęć *kanon literacki – od Szekspira do Tolstoja* sylabus określa sposób i kryteria oceniania jako test zaliczeniowy (50%) i aktywny udział w dyskusjach na zajęciach (50%), a następnie w metodach weryfikacji odnosi się do egzaminu ustnego, co prowadzi do niespójności informacji przekazywanych studentom. Kolejną nieprawidłowość zidentyfikowano w przypadku zajęć *wprowadzenie do antropologii kultury*, dla których kryteria oceniania określone są w sposób następujący: „Egzamin testowy, otwarty. Na ocenę dostateczną

należy wykazać się wiedzą (zrealizować efekty kształcenia 1 – 3). Na ocenę dobrą należy wykazać się umiejętnościami (zrealizować efekty kształcenia 4). Na ocenę b. dobrą należy zaprezentować postawę (zrealizować efekt kształcenia 5)”. Poza nieprawidłowym odniesieniem do „efektów kształcenia”, zamiast do „efektów uczenia się”, określone w ten sposób kryteria nie pozwalają na poprawną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się dla zajęć.

Monitorowaniem losów absolwentów zajmuje się Biuro Karier UŁ, które na podstawie cyklicznie przeprowadzanych ankiet przygotowuje raporty i przedstawia je władzom Uczelni. Ponadto, z uwagi na fakt, że twórcze pisanie to kierunek kameralny, przedstawiciele kadry akademickiej pozostają w kontakcie z wieloma absolwentami i absolwentkami. Wnioski z funkcjonowania absolwentów na rynku pracy uwzględniane są w działaniach mających na celu doskonalenie kierunku.

Prace etapowe i inne efekty pracy studentów potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się i wykazują dostosowanie do poziomu 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji (PRK), a jednocześnie odzwierciedlają układ dyscyplin naukowych właściwych dla koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku.

Studenci kierunku uczestniczą w projektach badawczych i artystycznych prowadzonych przez nauczycieli akademickich, a także w ich prezentacjach na konferencjach międzynarodowych i wystawach. Działają również w kołach naukowych.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

System weryfikacji efektów uczenia się w większości przypadków umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, w tym w szczególności przygotowują studentów do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności. Nie zawsze jednak pozwalają na poprawne sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się przewidzianych dla zajęć w programie studiów.

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk, prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe i inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiąganie efektów uczenia się.

Podstawę obniżenia oceny kryterium stanowią następujące nieprawidłowości:

1. Stosowanie w przypadku niektórych zajęć metod weryfikacji oraz kryteriów oceny uniemożliwiających poprawną weryfikację i ocenę stopnia i osiągnięcia efektów uczenia się.
2. Stosowanie w przypadku niektórych zajęć metod weryfikacji oraz kryteriów oceny potencjalnie wprowadzających studentów, w szczególności związanych z obecnością i aktywnym udziałem w zajęciach.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

nie dotyczy

Rekomendacje

brak

Zalecenia

1. Zaleca się dostosowanie metod weryfikacji w taki sposób, aby zapewnić możliwość poprawnej weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się dla poszczególnych zajęć.
2. Zaleca się dostosowanie zapisów dotyczących metod weryfikacji w sylabusach zajęć w taki sposób, aby zapewnić pełną przejrzystość.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Zajęcia dydaktyczne na kierunku twórcze pisanie prowadzone są przez 20 nauczycieli akademickich, w tym: 1 profesora tytularnego, 7 doktorów habilitowanych i 12 doktorów. Większość z nich zatrudniona jest w Instytucie Kultury Współczesnej, w której to jednostce osadzony jest kierunek.

Dorobek badawczy kadry i jej liczebność w stosunku do liczby studentów umożliwia prawidłową realizację zajęć i rozwój kompetencji badawczych. Aktywność naukowa pracowników jest aktualna i datowana na ostatnią dekadę.

Kierunki i obszary badań naukowych realizowanych przez nauczycieli akademickich w obszarze literaturoznawstwa (m.in. intertekstualność, komparatystyka literacka, genologia, literatura popularna, narratologia transmedialna) oraz w obszarze nauk o kulturze i religii (m.in. postkolonializm, posthumanizm, gender studies, filozofia kultury) odpowiadają treściom realizowanym w programie studiów i zapewniają aktualność przekazywanej wiedzy. Pracownicy biorą udział w projektach badawczych, realizują granty oraz publikują opracowania naukowe i dydaktyczne.

Większość osób prowadzących zajęcia na kierunku posiada wieloletnie doświadczenie dydaktyczne i udokumentowany dorobek dydaktyczny umożliwiające prawidłową realizację zajęć. Kilka osób posiada kompetencje do prowadzenia zajęć dydaktycznych w języku angielskim. Nauczyciele posiadają kompetencje do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Zostali przeszkoleni w zakresie korzystania z używanej przez Uczelnię platformy internetowej, a także w zakresie stosowania alternatywnych form oceniania i dostosowywania metod oceniania postępów w osiąganiu przez studentów efektów uczenia się w pracy zdalnej. Jak wykazały hospitacje, nauczyciele

dobrze dobierają metody i pomoce dydaktyczne do prowadzonych zajęć i umiejętnie korzystają z infrastruktury dydaktycznej. Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku regularnie uczestniczą w szkoleniach podnoszących kompetencje dydaktyczne. Kadra akademicka posiada szerokie kompetencje, przez co umożliwia studentom rozwijanie kompetencji twórczych i akademickich.

Obsada zajęć przygotowywana jest zgodnie z doświadczeniem dydaktycznym oraz dorobkiem naukowym poszczególnych pracowników. Specjaliści z innych jednostek Uczelni lub spoza Uczelni są zapraszani do prowadzenia wybranych zajęć na podstawie oceny zapotrzebowania i wspólnych ustaleń. Podstawowym kryterium decydującym o obsadzie zajęć dydaktycznych są kompetencje merytoryczne, potwierdzone prowadzonymi badaniami naukowymi, publikacjami oraz działalnością artystyczną lub publicystyczną.

Obciążenie godzinowe nauczycieli akademickich jest poprawne, a obsada zajęć spełnia warunek, by co najmniej 75% zajęć było prowadzonych przez osoby zatrudnione w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy. Godziny ponadwymiarowe, przekraczające określone w Uczelni pensum, przydzielane są za wiedzą i zgodą pracowników, zgodnie z limitami. Kryteria doboru kadry do prowadzonych zajęć są jasne i znane pracownikom.

Potrzeby szkoleniowe nauczycieli akademickich są zaspokajane, zarówno w zakresie kompetencji dydaktycznych (np. wykorzystywania metod i technik kształcenia na odległość, pracy ze studentami ze specjalnymi potrzebami), jak i badawczych. Uczelnia organizuje regularne szkolenia oraz monitoruje i doskonali kompetencje nauczycieli w tym obszarze. Podnoszeniu kompetencji dydaktycznych kadry służy powołana w Uczelni Komisja ds. Doskonalenia Dydaktyki.

Nauczyciele akademicy podlegają systematycznej ocenie przez studentów, dokonywanej za pomocą ankiet ewaluacyjnych, a także podlegają hospitacjom. Wyniki ewaluacji ankietowej przekazywane są reprezentantom studentów w Radzie Kierunku oraz organom samorządu studenckiego. Należy zwrócić uwagę, że zwrotność ankiet studenckich ewaluujących nauczycieli akademickich utrzymuje się na dobrym poziomie, co zwiększa ilość dostępnych informacji na temat jakości prowadzonych zajęć.

Nauczyciele podlegają też systematycznej i kompleksowej ocenie okresowej, uwzględniającej rezultaty hospitacji i ankiet ewaluacyjnych, której wyniki brane są pod uwagę przy planowaniu obsady zajęć dydaktycznych, w polityce awansu oraz przy planowaniu rozwoju zawodowego pracowników.

Nauczyciele prowadzący kształcenie na kierunku są aktywni naukowo i osiągają awanse, co wskazuje na wsparcie Uczelni w zakresie rozwoju oraz sprzyja stabilizacji zatrudnienia. Podczas wizytacji stwierdzono wysoki stopień motywacji wśród nauczycieli akademickich, którzy podkreślali obecne w Uczelni możliwości rozwoju naukowego i zawodowego oraz przyjazną i transparentną politykę kadrową.

Pracownicy mogą liczyć na wsparcie ogólnouczelnianego Centrum Wsparcia Projektów, które informuje o konkursach, organizuje szkolenia i konsultacje oraz pomaga w przygotowaniu wniosków. Na Wydziale Filologicznym działa z kolei Biuro ds. Projektów, pomocne w pozyskiwaniu środków na prace badawcze. Uczelnia ogłasza też wewnętrzne konkursy na projekty badawcze w ramach programu „Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza”.

Uczelnia posiada narzędzia motywujące w postaci systemu nagród i dodatków motywacyjnych. Ponadto wspiera rozwój i podnoszenie kompetencji naukowych i dydaktycznych pracowników m.in. poprzez finansowanie publikacji, udziału w konferencjach naukowych czy projektów, wspieranie

opracowywania wniosków o granty zewnętrzne, wspieranie finansowe konferencji naukowych, budowanie oferty szkoleń podwyższających kompetencje dydaktyczne, w tym kompetencji cyfrowych w kształceniu zdalnym.

Realizowana polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów, w szczególności w zakresie skarg i wniosków zgłaszanych przez studentów i pracowników. Pracownicy mogą liczyć na wsparcie uczelnianego Zespołu ds. Równowagi między Pracą a Życiem Prywatnym, którego zadaniem jest wspieranie władz oraz całej wspólnoty akademickiej Uczelni w zakresie polityki łączenia ról zawodowych i opiekuńczych, zrównoważonej pracy oraz równowagi między pracą a życiem prywatnym.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadre do ustawicznego rozwoju.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

nie dotyczy

Rekomendacje

brak

Zalecenia

brak

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Kształcenie na kierunku twórcze pisanie realizowane jest w salach wykładowych oraz ćwiczeniowych wyposażonych w projektory multimedialne, rzutniki, nagłośnienie oraz tablice tradycyjne. Cele dydaktyczne osiągane są również w gabinetach nauczycieli akademickich, gdzie odbywają się konsultacje indywidualne. Studenci kierunku korzystają również z pracowni informatycznej.

Infrastruktura informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, pomoce i środki dydaktyczne są sprawne i nowoczesne, odpowiadają aktualnie używanym w działalności naukowej oraz w większości umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych. Uczelnia dysponuje aktualnym specjalistycznym oprogramowaniem wykorzystywanym podczas zajęć.

Biblioteka Uniwersytetu Łódzkiego mieści się w gmachu ogólnouczelnianym, natomiast Biblioteka Wydziału Filologicznego – w pomieszczeniach Wydziału. Liczba, wielkość i rozkład pomieszczeń bibliotecznych, ich wyposażenie techniczne, liczba miejsc w czytelni, udogodnienia dla użytkowników, godziny otwarcia zapewniają warunki do komfortowego korzystania z zasobów bibliotecznych w formie tradycyjnej i cyfrowej. Czytelnia z informacją naukową dysponuje wieloma miejscami pracy. Czytelnicy biblioteki mają również do dyspozycji urządzenia peryferyjne: skaner, koparki i drukarki, za pomocą których mogą powielać potrzebne im materiały.

Uczelnia wprowadziła zasady korzystania z infrastruktury, które korespondują z przepisami BHP, w tym z odpowiednimi przepisami bezpieczeństwa pożarowego oraz sanitarno-epidemiologicznego.

Studenci mają w Uczelni dostęp do sieci bezprzewodowych (w tym sieci EDUROAM), mogą też poza godzinami zajęć, m.in. w celu wykonywania zadań i realizacji projektów, korzystać z pomieszczeń dydaktycznych, znajdującego się w pracowniach komputerowych sprzętu oraz oprogramowania.

Infrastruktura, w tym pomieszczenia dydaktyczne, biblioteka, części wspólne i sanitariaty, jest w pełni dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Budynek jest wyposażony w windy i jest wolny od barier architektonicznych. Pomieszczenia i stanowiska pracy są dostępne dla osób ze specjalnymi potrzebami – zarówno poruszającym się na wózkach inwalidzkich (dostęp fizyczny do stanowisk), jak i posiadającym inne rodzaje niepełnosprawności (np. dostęp do specjalistycznego oprogramowania dla osób z zaburzeniami wzroku, pętle indukcyjne dla osób z zaburzeniami słuchu).

Zasoby biblioteki wydziałowej obejmują kilkanaście tysięcy tytułów. Księgozbiór obejmuje wszystkie tytuły zalecane w sylabusach w wykazach lektur umieszczonych w sylabusach zajęć realizowanych na kierunku. Księgozbiór dostępny jest w formie tradycyjnej oraz – w uzasadnionych przypadkach – w formie elektronicznej. Prenumerowane są aktualne czasopisma. Uczelnia zapewnia dostęp do podręczników i czasopism naukowych w wersji cyfrowej oraz dostęp do wirtualnych baz danych. Biblioteka posiada sprzęt i oprogramowanie umożliwiające dostosowanie materiałów do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Uczelnia posiada procedurę przeglądu, oceny i weryfikacji infrastruktury dydaktycznej i naukowej, umożliwiającą bieżące prowadzenie analizy i monitoringu potrzeb materialnych. Studenci mogą zgłaszać zapotrzebowanie materialne i infrastrukturalne. Oceny zasobów bibliotecznych dokonuje dyrektor jednostki. Osoba nadzorująca proces dydaktyczny na danym kierunku zbiera informacje przekazane przez prowadzących zajęcia oraz weryfikuje ich słuszność i zgodność z literaturą podstawową wymienioną w sylabusach zajęć. W ramach oceny infrastruktury dydaktycznej i naukowej prowadzi się również badania ankietowe.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia, są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności. Infrastruktura jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

nie dotyczy

Rekomendacje

brak

Zalecenia

brak

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Działalność instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi Uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów na kierunku twórcze pisanie, jest zgodna z koncepcją i celami kształcenia oraz wynikającymi z nich obszarami działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwymi dla kierunku. Zasięg współpracy koncentruje się głównie na mieście Łódź i regionie, jest zróżnicowany, głównie skupiony na oferowaniu miejsc praktyk zawodowych dla studentów oraz współpracy w zakresie doskonalenia programu studiów.

Z analizy zasięgu działalności podmiotów otoczenia społeczno-gospodarczego wynika, że studenci ocenianego kierunku mają, poprzez m.in. odbywanie praktyk zawodowych, możliwość nabycia wiedzy

i umiejętności pożądaných na lokalnym rynku pracy. Zakres funkcjonowania przedsiębiorstw i instytucji, z którymi współpracuje Uczelnia w ramach kierunku twórcze pisanie odzwierciedla misję Uczelni, realizowaną koncepcję kształcenia i nadaje kształt zakładanym celom związanym z potrzebami regionalnej gospodarki. Podmioty otoczenia społeczno-gospodarczego (przedsiębiorstwa i instytucje), z którymi Uczelnia współpracuje w ramach ocenianego kierunku, reprezentują zróżnicowane spektrum działalności sektora publicznego, prywatnego i społecznego wraz z rozbudowaną współpracą międzysektorową. Należy przywołać takie podmioty, jak: Muzeum Sztuki, Centrum Dialogu im. Marka Edelmana, Dom Literatury w Łodzi, Biblioteka Miejska, Dziennik Łódzki, Muzeum Kinematografii, Portal Miej Miejsce, Teatr Komedii Impro.

Władze Uczelni podpisały z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego umowy o stałej współpracy i umowy ramowe o współpracy – te ostatnie zawierają zapis odnoszący się do współpracy w zakresie doskonalenia programu studiów. Zasady współpracy częściowo zapewniają tym podmiotom realny wpływ na kształtowanie programu studiów. Wpływ ten był widoczny podczas tworzenia kierunku oraz podczas jego modyfikacji w 2022 r.

Obecnie wiodące obszary współpracy Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym to przede wszystkim realizacja praktyk zawodowych, wizyty studyjne m.in. w instytucjach kultury, angażowanie praktyków do prowadzenia zajęć dydaktycznych. Proces wymiany poglądów i możliwości, poszukiwanie najbardziej pożądaných cech, kompetencji oraz kwalifikacji pracowników dokonuje się najczęściej w trakcie nieformalnych rozmów, hospitacji lub podsumowań praktyk.

Przydatność i skuteczność praktyk w procesie dydaktyki została potwierdzona przez studentów, podczas spotkania z zespołem oceniającym. Wśród pracodawców obecnych na spotkaniu z zespołem oceniającym PKA obecni byli absolwenci Uczelni oraz przedstawiciele kadry dydaktycznej prowadzący własne przedsiębiorstwa.

Podczas wizytacji nie zidentyfikowano prac etapowych oraz dyplomowych, które byłyby wynikiem współpracy Uczelni z przedsiębiorcami lub które powstawałyby na zlecenie pracodawców.

Uczelnia zawarła z wieloma partnerami porozumienia obrazujące działanie partnerstwa lokalnego na rzecz promocji mobilności zawodowej na rynku pracy. Dzięki temu Uczelnia może w ciągły sposób monitorować potrzeby rynku pracy i aktualną ofertę zatrudnienia oraz doskonalić i poszerzać kwalifikacje zawodowe oraz kompetencje studentów. Współpraca ta umożliwia wymianę doświadczeń, a także dokonywanie analiz podmiotów odpowiedzialnych za lokalny rynek pracy.

Długotrwała współpraca Uczelni z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego umożliwia właściwą selekcję i dobór podmiotów, z którymi Uczelnia współpracuje w ramach ocenianego kierunku, pozwala zorganizować zestawienie kilkudziesięciu pracodawców – przedsiębiorców, którzy są w stanie zagwarantować studentom należyty przebieg realizacji programu praktyk. Współpraca z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego odbywa się przez cały proces kształcenia, uwzględniając wymiar doradztwa zawodowego, wchodzenia studenta na rynek pracy, a zwieńczona jest monitorowaniem losów absolwentów. W tym ostatnim obszarze jednostką prowadzącą współpracę jest uczelniane Biuro Karier.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

kryterium częściowo spełnione

Uzasadnienie

Obszar i działania podmiotów współpracujących z Uczelnią umożliwiają kształcenie studenta i kształtowanie sylwetki absolwenta dobrze poruszającego się w realiach rynku pracy, zgodnie z przyjętymi celami kształcenia. Intencją niektórych interesariuszy, przyjmujących studentów na praktyki zawodowe, jest stworzenie zasobów kadrowych pod konkretne stanowiska w swoich zakładach pracy. Odbywanie praktyk zawodowych, wizyt studyjnych oraz inne formy współpracy Uczelni z podmiotami odpowiedzialnymi za profilowanie lokalnego i regionalnego rynku pracy nie pozwalają jednak na ciągły monitoring i modyfikacje programu studiów i zakładanych efektów uczenia się ze względu na brak opiniowania przez interesariuszy zewnętrznych programów i planów studiów. Rozpiętość organizacyjna otoczenia społeczno-gospodarczego, z którym ciągle współpracują władze jednostki prowadzącej oceniany kierunek, umożliwia niezwłoczne reagowanie na zmiany zachodzące na rynku pracy. Pozwala także na właściwy wybór miejsc odbywania praktyk, racjonalnych ram współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, wspólnego ustalania efektów uczenia się. Prowadzone wśród studentów badania ankietowe, uzupełnione o badania losów absolwentów oraz opinie otoczenia społeczno-gospodarczego na temat jakości kształcenia, dają perspektywy dopasowania treści programu dydaktycznego, który jest adekwatny do potrzeb zmieniającego się rynku pracy.

Podstawę obniżenia oceny kryterium stanowią następujące nieprawidłowości:

1. Niezapewnienie podmiotom otoczenia społeczno-gospodarczego bieżącego wpływu na kształtowanie programu studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

nie dotyczy

Rekomendacje

brak

Zalecenia

1. Zaleca się zapewnienie podmiotom otoczenia społeczno-gospodarczego bieżącego wpływu na kształtowanie programu studiów.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Na kierunku twórcze pisanie zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu w zakresie zgodnym z przyjętą na kierunku koncepcją kształcenia. Jest ona zgodna ze strategią Uczelni i Wydziału, która zakłada nieustanną aktualizację wiedzy i umiejętności studentów i nauczycieli akademickich poprzez włączenie w międzynarodowe badania, programy wymiany oraz organizację wydarzeń

naukowo-kulturalnych. Należy nadmienić, że sama koncepcja kierunku wpisuje się w międzynarodowe trendy tworzenia i popularyzacji kierunków spod znaku *creative writing*.

Uczelnia dąży do zacieśniania współpracy z badaczami z zagranicy. Za realizację strategii w zakresie współpracy międzynarodowej odpowiedzialne jest Biuro Współpracy z Zagranicą (BWZ), do zadań którego należy m.in. podejmowanie działań mających na celu intensyfikację aktywności międzynarodowej studentów i pracowników. Nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów oraz kadry.

W programie studiów uwzględniono nauczanie języka obcego nowożytnego w wymiarze odpowiednim do osiągnięcia poziomu B2. Umieszczono w nim również zajęcia odwołujące się do tematyki międzynarodowej, które zakładają korzystanie z literatury obcojęzycznej, w tym zajęcia prowadzone w języku angielskim.

W ramach programu studiów przewidziano zajęcia, które służą umiędzynarodowieniu poprzez odwołanie się do tematyki międzynarodowej i korzystanie z literatury obcojęzycznej, a także kursy fakultatywne sprofilowane pod kątem tematyki międzynarodowej, w tym prowadzone w języku angielskim (m.in. w ramach międzynarodowej sieci UNIC). Taka konstrukcja programu studiów zakłada wykorzystanie i ugruntowanie nabytych umiejętności językowych. Osoby studiujące na kierunku mają również możliwość uczestnictwa w kursach fakultatywnych prowadzonych na filologiach obcych lub w ramach fakultetów międzywydziałowych.

Umiędzynarodowieniu służą m.in. konkursy grantowe w ramach programu „Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza”. Konkursy te umożliwiają finansowanie projektów badawczych służących umiędzynarodowieniu badań i kształcenia, obejmujących m.in. publikację i tłumaczenie artykułów naukowych w czasopismach o zasięgu międzynarodowym. Od 2021 r. w Uczelni działa program stypendialny dla badaczy i badaczek z Ukrainy.

W ramach programu Erasmus+ Uczelnia współpracuje z uczelniami zagranicznymi w zakresie wymiany studentów i pracowników. Instytut Kultury Współczesnej zawarł umowy z uczelniami zagranicznymi z 12 krajów. Aktywność obejmowała wyjazdy stażowe pracowników Instytutu, wyjazdy na konferencje naukowe i kwerendy, a także wykłady stacjonarne lub online w uczelniach zagranicznych. Łącznie w okresie 2019–2024 w programie Erasmus+ wzięły udział cztery osoby studiujące. W ostatnich miesiącach można jednak zaobserwować powrót zainteresowania programami wymiany międzynarodowej. Nadzór organizacyjny nad programami wymiany sprawuje wydziałowy koordynator ds. programu Erasmus+.

Pracownicy Katedry Teorii Literatury związani z kierunkiem twórcze pisanie są członkami zagranicznych towarzystw naukowych, rad redakcyjnych czasopism naukowych i programów badawczych, wykazują się także publikacjami w językach obcych. Doświadczenia te przełożyły się na urozmaicenie aspektów umiędzynarodowienia pracy dydaktycznej na kierunku twórcze pisanie poprzez poszerzenie tematyki i list lektur zalecanych studentom.

Studenci ocenianego kierunku mają możliwość uczestniczenia w wykładach gościnnych badaczy z zagranicy. Szczególnie efektywne okazały się zajęcia fakultatywne dotyczące biblioterapii, *playfulness*, *storytellingu* i *creative writingu* w kontekście fińskiej tradycji literackiej i kulturowej. Od 2022 r. w ramach sieci UNIC prowadzony jest kurs *Moomins as cultural phenomenon*, łączący twórcze pisanie,

storytelling i biblioterapię. Propozycje te rozwijają zdolność osób studiujących do kształtowania rozumienia komunikacji międzykulturowej i komparatystyki literackiej, wpisują się więc w efekty uczenia się określone dla kierunku.

Umiejdzynarodowienie na kierunku podlega systematycznej ocenie, która ma jednak wyłącznie zasięg uczelniany i wydziałowy. Brakuje systematycznych ocen (z udziałem osób studiujących) stopnia umiejdzynarodowienia kierunku oraz opracowania trybu ich uwzględniania w procesie doskonalenia kształcenia.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiejdzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia. Nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiejdzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

nie dotyczy

Rekomendacje

1. Rekomenduje się wprowadzenie systematycznych ocen (z udziałem osób studiujących) stopnia umiejdzynarodowienia kierunku oraz opracowanie trybu ich uwzględniania w procesie doskonalenia kształcenia.

Zalecenia

brak

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

System wsparcia studentów ocenianego kierunku przyjmuje różnorodne formy, jest kompleksowy, stały, systematyczny i ma charakter wielowymiarowy. Uniwersytet zapewnia studentom wsparcie na każdym etapie studiowania na wielu płaszczyznach, w tym dydaktycznej, organizacyjnej, socjalno-bytowej oraz oferuje szeroki wachlarz wsparcia z zakresu bezpieczeństwa i przeciwdziałania przemocy,

w tym wsparcia psychologicznego w przypadkach kryzysów incydentalnych, prezentując szeroką otwartość na osoby neuroróżnorodne.

Podczas pierwszych dni studiowania na Wydziale studenci mają zapewnione spotkanie organizacyjne, na którym informowani są o programie studiów i organizacji studiowania oraz zaznajamiani z opiekunem kierunku, jak również powołują swoich reprezentantów – starostów. W trakcie realizacji pierwszego semestru studenci są zobligowani do przejścia e-learningowego kursu z bezpieczeństwa i higieny kształcenia. Ze względu na brak szkoleń z zakresu praw i obowiązków studenta studenci nie mają jednak możliwości realizacji swojego ustawowego prawa wynikającego z art. 84 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Z tego powodu nie są świadomi całego spektrum przysługujących im praw oraz nie mają odpowiedniej wiedzy, która może pozwolić na skuteczne reprezentowanie interesów studenckich np. podczas posiedzeń gremiów uczelnianych.

Regulamin studiów zawiera wszystkie niezbędne komponenty oraz doprecyzowuje ustawowe formy wsparcia, takie jak system socjalny, urlopy od zajęć czy indywidualizacja kształcenia. Regulamin uwzględnia również przewidziane przepisami prawa rozwiązania składające się na wsparcie studentów ze specjalnymi potrzebami, w tym studentek w ciąży, studentów będących rodzicami, studentów z niepełnosprawnościami czy studentów znajdujących się w ciężkiej sytuacji materialnej. Studenci mogą ubiegać się o indywidualne dostosowanie studiów i indywidualny tok studiów.

Dostrzegalne są starania Uniwersytetu w trosce o sprawy socjalno-bytowe studentów. Uczelnia zapewnia dostęp do ustawowych form wsparcia materialnego studentów poprzez możliwość ubiegania się o stypendia i zapomogi. Ponadto funkcjonują dodatki mieszkaniowe powodujące zwiększenie otrzymywanej kwoty stypendium socjalnego. Szczegółowy tryb ich przyznawania określa regulamin świadczeń. Uniwersytet dysponuje domami studenckimi, gdzie każdy zainteresowany student może ubiegać się o zakwaterowanie. Zasady ubiegania się o miejsce w domu studenckim są przejrzyste, a w razie problemów administracyjnych wsparcia udziela kadra administracyjna. Domy studenckie są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Możliwe jest ubieganie się o pokój jednoosobowy, np. na podstawie orzeczenia o niepełnosprawności. Uniwersytet oferuje również wsparcie w procesie adaptacji i zamieszkania dla studentów z niepełnosprawnościami.

W Uniwersytecie funkcjonuje system wsparcia studentów z niepełnosprawnościami. Powołano pełnomocnika Rektora ds. osób z niepełnosprawnościami, a na Wydziale – pełnomocnika dziekana ds. osób z niepełnosprawnościami. W Uczelni działa Centrum Wsparcia i Dostępności, który udziela pomocy o charakterze edukacyjnym, psychologicznym i adaptacyjnym. CWiD wspiera studentów z niepełnosprawnościami w zakresie wnioskowania o stypendium specjalne oraz oferuje pomoc w organizacji codziennej pracy (np. wsparcie asystentów). Na podstawie informacji pozyskanych podczas wizytacji zespół oceniający PKA zidentyfikował jednak pewne nieprawidłowości. Jak się bowiem okazuje, pomimo starań pracowników CWiD i innych osób odpowiedzialnych za wsparcie studentów z niepełnosprawnościami napotykają różnego rodzaju przeszkody w korzystaniu z oferowanych form wsparcia, w tym np. z pomocy indywidualnych asystentów dydaktycznych.

Studenci kierunku twórcze pisanie mogą ubiegać się o udział w programach wymiany studenckiej, w szczególności Erasmus+ oraz MOST. Istotną rolę w procesie odgrywa Biuro Współpracy z Zagranicą, które podejmuje szereg inicjatyw stymulujących studentów do działań mobilnościowych. Dzięki podejmowanym działaniom, takim jak University Diversity, zacieśniane są więzi pomiędzy studentami polskimi i zagranicznymi oraz organizowana jest adaptacja studentów zagranicznych.

Wsparcie dla studentów wchodzących na rynek pracy i w zakresie przedsiębiorczości realizowane jest w szczególności poprzez nawiązywanie kontaktów z instytucjami, w których odbywają się praktyki zawodowe. Ponadto studenci kierunku włączają się z dużym zaangażowaniem w organizację Dnia Otwartego Wydziału Filologicznego UŁ, a także w organizację konferencji naukowych. Ponadto w Uczelni funkcjonuje Akademia Przedsiębiorczości, która stanowi sześciomodułowy kurs obejmujący liczne materiały i szkolenia.

Studenci zainteresowani rozwojem naukowym mogą skorzystać z oferty kół naukowych. Przy Katedrze Literatury działa Koło Naukowe Antropologów Literatury oraz Koło Badaczy Intertekstualności „Krzywe Zwierciadło”. Studenci twórczego pisania mogą angażować się również w działalność interdyscyplinarnych kół naukowych, takich jak Feministyczne Koło Naukowe Gender Studies „Anty-Rama”. Uczelnia oferuje również możliwość zaangażowania się w aktywność organizacji pozanaukowych, takich jak Akademicki Chór UŁ, Akademicki Zespół Pieśni i Tańca UŁ „Kujon” czy Klub Uczelniany Akademickiego Związku Sportowego (AZS).

Studenci twórczego pisania są motywowani do osiągnięcia wysokich wyników w nauce oraz do działalności naukowej, a na szczególne wsparcie mogą liczyć studenci wybitni, którzy mogą uzyskiwać stypendia z własnych funduszy stypendialnych Uczelni oraz różnego rodzaju nagrody i wyróżnienia.

W Uczelni działa prawidłowo system składania oraz rozpatrywania skarg i wniosków. Za rozpatrywanie indywidualnych spraw odpowiedzialny jest w pierwszej kolejności opiekun kierunku. Jeśli nie uda się osiągnąć konsensusu, dana sprawa trafia do prodziekana ds. dydaktycznych lub dziekana Wydziału. Studenci mają możliwość złożenia skargi indywidualnie lub grupowo za pośrednictwem starosty. Skarga może być złożona zarówno osobiście, jak i anonimowo. Studenci mogą też liczyć na wsparcie Rzecznika Praw Akademickich.

Obsługą administracyjną studentów zajmuje się Biuro ds. Obsługi Studentów Wydziału Filologicznego. Kadra Biura jest regularnie szkolona w zakresie komunikacji interpersonalnej i reagowania w sytuacjach problemowych. Uniwersytet dba o odpowiednie przygotowanie pracowników administracyjnych do obsługi studentów, w tym studentów z różnego rodzaju niepełnosprawnościami.

Uniwersytet podejmuje różnorodne działania informacyjne i edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa, przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy, zasad reagowania w przypadku przejawu zagrożeń, dyskryminacji i przemocy oraz pomocy jej ofiarom. Od 2022 w Uczelni funkcjonuje Plan na Rzecz Równych Szans (ang. *Gender Equality Plan*, *GEP*), którego celem jest m.in. przeciwdziałanie dyskryminacji interseksjonalnej przez prowadzenie cyklicznych badań mających na celu monitorowanie nierówności płci. Od 2023 r. funkcjonuje procedura antydyskryminacyjna i antymobbingowa. W celu wsparcia transpłciowych i niebinarnych osób studiujących Uczelnia wprowadziła możliwość posługiwania się w systemach elektronicznych preferowaną wersją imienia i nazwiska (tzw. trans-nakładką). CWiD oferuje wsparcie psychologiczne w sytuacjach kryzysu psychicznego oraz podejmuje liczne działania informacyjne dotyczące dobrostanu psychicznego.

W Uczelni funkcjonuje samorząd studencki, w działalność którego zaangażowani są również studenci Wydziału. Samorząd posiada swoich przedstawicieli w takich gremiach jak Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia, Senat czy Rada Uczelni. Władze Wydziału deklarują niewielkie zainteresowanie działalnością samorządu i wskazują koła naukowe jako te organizacje, z którymi najczęściej podejmowana jest współpraca.

W Uniwersytecie opinie studentów stanowią podstawę doskonalenia systemu wsparcia. Ze względu na kameralny charakter kierunku twórcze pisanie studenci na bieżąco, w sposób nieformalny, dzielą się swoimi spostrzeżeniami i wątpliwościami z kadrą akademicką i władzami Wydziału. Cyklicznie, po pierwszym i po ostatnim semestrze, przeprowadzana jest ankieta satysfakcji, której wyniki stanowią podstawę podejmowanych działań doskonalących. Ponadto cyklicznie przeprowadzana jest ankieta oceny zajęć dydaktycznych.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów ocenianego kierunku w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera zróżnicowane formy adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia różne potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez pomoc w procesie uczenia się i osiągnięciu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do wejścia na rynek pracy, motywuje studentów do osiągania dobrych wyników w nauce, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich. Uczelnia stosuje różnorodne mechanizmy motywowania i nagradzania studentów. Doceniana jest zarówno działalność naukowa, sportowa i artystyczna, jak i działalność społeczna studentów. Studentom wybitnym oraz studentom znajdującym się w szczególnej sytuacji życiowej oferuje się możliwości indywidualizacji procesu kształcenia. Wsparcie studentów uwzględnia rozwiązania stosowane w zakresie obsługi skargi i wniosków, rozwiązywania problemów, sytuacji konfliktowych, zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków kształcenia, a także wsparcia psychologicznego. Uczelnia dba o bezpieczeństwo studentów i wsparcie studentów ze specjalnymi potrzebami. Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

nie dotyczy

Rekomendacje

1. Rekomenduje się przeprowadzanie szkoleń z zakresu z praw i obowiązków studenta – zgodnie z art. 84 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.
2. Rekomenduje się dokonywanie przeglądów i ewaluacji oferowanego wsparcia dla studentów z niepełnosprawnościami oraz wdrożenie systemowych działań informacyjnych w zakresie oferowanego wsparcia.

3. Rekomenduje się poszerzenie zakresu wsparcia oferowanego samorządowi studenckiemu w celu budowania świadomości jego roli w funkcjonowaniu Uczelni i Wydziału.

Zalecenia

brak

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Uniwersytet zapewnia publiczny dostęp do aktualnych i kompleksowych informacji o programie studiów na ocenianym kierunku oraz o warunkach jego realizacji. Informacje o kierunku nie są dostępne dla szerokiego grona odbiorców ze względu na brak pełnego dostosowania strony internetowej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Uczelnia wywiązuje się z ustawowych obowiązków publikowania określonych informacji w Biuletynie Informacji Publicznej. Informacje dostępne są bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem oraz używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem.

Na stronie internetowej można znaleźć informacje o kierunku studiów, w tym m.in. o warunkach rekrutacji, zajęciach, praktykach zawodowych, procesie dyplomowania, dostępnych formach wsparcia w procesie uczenia się oraz aktywnościach naukowych i pozanaukowych. Publikowane są wszelkie akty prawa wewnętrznego Uczelni. Informacja o studiach zawiera m.in. cel kształcenia, kompetencje oczekiwane od kandydatów, warunki przyjęcia na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów, terminarz procesu przyjęć na studia, program studiów, w tym efekty uczenia się, opis procesu nauczania i uczenia się oraz jego organizacji, charakterystykę systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, w tym uznawania efektów uczenia się uzyskanych w systemie szkolnictwa wyższego oraz zasad dyplomowania, przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe, charakterystykę warunków studiowania i wsparcia w procesie uczenia się.

Strona internetowa spełnia wymogi wyznaczane przez WCAG 2.1. Rekomenduje się jednak realizację dobrej praktyki umożliwiania zmiany kontrastu czy wielkości czcionki za pomocą ikon na stronie internetowej. Odwoływanie się wyłącznie do możliwości technicznych po stronie odbiorcy – takich jak skróty klawiaturowe w przeglądarce – nie spełnia wymogu projektowania zorientowanego na użytkownika. Mechanizmy zmiany kontrastu czy powiększenia tekstu powinny być zintegrowane ze stroną w sposób intuicyjny i łatwo dostępny. Wartym zauważenia udogodnieniem jest możliwość skorzystania z usług tłumacza języka migowego.

Za system monitorowania dostępności, rzetelności i aktualności informacji o kierunku twórcze pisanie odpowiada Uczelniany Zespół ds. Dostępności oraz uczelniany koordynator ds. dostępności. Treści na stronach internetowych są na bieżąco aktualizowane i analizowane pod kątem rzetelności. Satysfakcja z informacji dostępnych publicznie jest analizowana w sposób formalny i nieformalny, m.in. poprzez ankietyzację i informacje przekazywane przez różne grupy interesariuszy. Na podstawie uzyskanych wyników wprowadzane są usprawnienia.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uniwersytet zapewnia publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej i zrozumiałej informacji o programie studiów i realizacji procesu uczenia się na kierunku twórcze pisanie oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia. Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących. Strona internetowa Uczelni może być w większym stopniu dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

nie dotyczy

Rekomendacje

1. Rekomenduje się wprowadzenie możliwości zmiany kontrastu i wielkości czcionki za pomocą ikon na stronie internetowej.

Zalecenia

brak

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

W Uczelni zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów, oraz interesariuszy zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia. Procedury te regulowane są przez odpowiednie uchwały Senatu UŁ w sprawie wytycznych do tworzenia programów studiów oraz funkcjonowania Systemu Jakości Kształcenia. Przygotowany w Instytucie Kultury Współczesnej pakiet modyfikacji programu studiów na kierunku twórcze pisanie opiniowany jest i weryfikowany przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia, a następnie zatwierdzany, kolejno, przez Radę Wydziału Filologicznego, Uczelnianą Radę ds. Jakości Kształcenia oraz Senat Uczelni. Modyfikowanie programu studiów odbywa się z uwzględnieniem rozwoju kadry naukowej, wewnętrznych analiz potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego, procesu umiędzynarodowienia kształcenia, informacji i wniosków zgłaszanych przez studentów kierunku oraz corocznego przeglądu istniejącego programu studiów.

Wyznaczona została osoba – koordynator kierunku ds. jakości kształcenia – sprawująca nadzór merytoryczny i organizacyjny nad kierunkiem studiów. Kompetencje koordynatora i zakres jego odpowiedzialności w ramach doskonalenia jakości kształcenia na kierunku określone zostały w sposób przejrzysty. Koordynator kierunku ściśle współpracuje z koordynatorem ds. systemu ECTS oraz Erasmus+. Nadzór administracyjny nad kierunkiem sprawuje dyrekcja Instytutu Kultury Współczesnej. Ponadto proces modyfikacji programu, stan realizacji efektów uczenia się i doskonalenie jakości kształcenia ewaluuje Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia.

Interesariusze wewnętrzni mają udział w projektowaniu i opiniowaniu projektów zmian programu studiów. Studenci mają możliwość zgłaszania propozycji dotyczących treści i metod kształcenia w ramach regularnego ankietowania ewaluacyjnego. Wyniki ankiet są analizowane na posiedzeniach zespołu Katedry Teorii Literatury. W ankietach przeprowadzonych w ramach zajęć *trening kreatywności* studenci – obok uwag pozytywnych – zgłaszali konieczność wprowadzenia większej liczby zajęć z pisania tekstów, redukcji treści teoretycznych oraz usunięcia zajęć *filozofia*. Na posiedzeniu Katedry, po analizie ankiet, podjęto decyzję o konieczności wprowadzenia, obok wprowadzonych podczas ostatniej modyfikacji programu studiów (w roku akademickim 2022/2023) zajęć *poprawność językowa – repetytorium*, zajęć stylistycznych oraz analityczno-interpretacyjnych.

Projekty i modyfikacje programu studiów opiniowane są przez przedstawiciela samorządu studenckiego. W skład Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia wchodzi przedstawiciel studentów wskazany przez właściwy organ samorządu. Ma on możliwość zgłaszania uwag i opinii dotyczących jakości procesu kształcenia. Studenci mają dodatkowo możliwość zgłaszania uwag w osobnych ankietach: wstępnej, ankiecie satysfakcji dla osób kończących studia pierwszego stopnia oraz ankiecie dotyczącej zajęć (poza regularną ankietą w systemie USOSweb). W pobliżu sekretariatu Instytutu umieszczona została również skrzynka kontaktowa służąca zbieraniu bieżących uwag osób studiujących. Na pierwszym roku studiów mogą się oni również zwracać do opiekuna roku. Funkcję tę pełni nauczyciel akademicki.

Nauczyciele akademicy biorą udział w procesie doskonalenia jakości kształcenia na ocenianym kierunku w ramach bieżących konsultacji i prac nad ewentualnymi modyfikacjami treści kształcenia, czemu sprzyja fakt, że proces dydaktyczny prowadzi i nadzoruje zespół osób zatrudnionych w Katedrze Teorii Literatury. Nauczyciele składają ponadto ankiety autoewaluacji przedmiotów, pozwalające ocenić jakość realizacji programu i reagować na sytuacje wymagające naprawy.

Interesariusze zewnętrzni uczestniczyli w procesie projektowania oraz modyfikacji programu studiów w roku 2022 poprzez opinie i dyskusje nad koncepcją kierunku. Opinie pracodawców były analizowane pod kątem zgodności efektów uczenia się z kompetencjami absolwentów kierunku twórcze pisanie oczekiwanymi na rynku pracy. Zawarto umowy ramowe, w których – w obszarach współpracy - wpisano m.in. doskonalenie programów nauczania. Uczelnia udostępniła zespołowi oceniającemu PKA dokumentację dotyczącą tego procesu. Po ostatniej modyfikacji programu studiów w latach 2022/2023 kontakt z pracodawcami w zakresie modyfikacji koncepcji kształcenia jest mniej intensywny, mimo że na Wydziale funkcjonuje Rada Biznesu i Pracodawców Wydziału Filologicznego, do której zadań należy m.in. współtworzenie programów dydaktycznych adekwatnych do potrzeb rynku.

Monitorowanie realizacji efektów uczenia się określonych w programie studiów odbywa się zgodnie z ustalonym na poziomie Uczelni harmonogramem – na podstawie analizy ankiet studenckich oraz cosemestralnych sprawozdań pracowników z realizacji efektów uczenia się. W wyniku takiej ewaluacji, przeprowadzonej po pierwszym cyklu kształcenia, podjęto szereg działań służących udoskonaleniu

programu studiów na kierunku twórcze pisanie. W nowym programie studiów zdecydowanie zwiększono liczbę zajęć aktywizujących (konwersatoryjnych i warsztatowych) oraz włączono zajęcia cenne z punktu widzenia studentów i pracodawców (*rynek wydawniczy i scenariopisarstwo*), a od roku akademickiego 2024/2025 – zajęcia wspomagające kształcenie sprawności językowej studentów oraz zajęcia wyposażające studentów w umiejętność pisania esejów naukowych (w ramach praktycznego przygotowania do napisania pracy licencjackiej). Efekty powyższych zmian są obecnie dyskutowane na posiedzeniach Katedry Teorii Literatury.

Innowacje dydaktyczne, osiągnięcia nowoczesnej dydaktyki akademickiej, współczesna technologia informacyjno-komunikacyjna, w tym narzędzia i techniki kształcenia na odległość, są uwzględnione w konstruowaniu programów studiów – w efekcie uczenia się 01T-1A_U01 zakładającym pozyskanie umiejętności rozwiązywania problemów badawczych i twórczych także dzięki stosowaniu „zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych właściwych literaturoznawstwu i twórczemu pisaniu”, a realizowanym m.in. podczas konwersatorium *praktyczna humanistyka cyfrowa*.

Istotną rolę w monitorowaniu jakości kształcenia i w dyskusji nad ewentualnymi modyfikacjami programu studiów odgrywają planowe hospitacje zajęć dydaktycznych, przeprowadzane zgodnie z procedurą określoną zarządzeniem dziekana Wydziału.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów, oraz interesariuszy zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Pomimo funkcjonowania systemu zapewniania jakości kształcenia nie ustrzeżono się jednak nieprawidłowości w konstruowaniu programu studiów oraz w organizacji procesu kształcenia. O nieskuteczności w zastosowaniu istniejących procedur świadczą nieprawidłowości zdiagnozowane w kryteriach 1, 2, 3 niniejszego raportu w zakresie:

- 1) opisu ogólnych efektów uczenia się z zakresu wiedzy, uzgodnienia z koncepcją kształcenia oraz odniesienia nowo sformułowanych efektów do odpowiednich kodów PRK;
- 2) sformułowania efektów uczenia się w taki sposób, by odzwierciedlały one koncepcję przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych z uwzględnieniem właściwego poziomu i zakresu wiedzy, a także wzajemnych relacji między dyscyplinami stanowiącymi podstawy teoretyczne kierunku oraz dyscyplinami subsydiarnymi;
- 3) zwiększenia udziału pracodawców w kształtowaniu koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku;

- 4) dostosowania treści programowych do sformułowanych dla kierunku efektów uczenia się, zgodnie z założoną koncepcją kształcenia;
- 5) uwzględnienia progresu w przypadku zajęć wielosemestralnych z języka angielskiego;
- 6) zapewnienia możliwości wyboru zajęć w wymiarze zgodnym z przepisami prawa;
- 7) zapewnienia realizacji zajęć z dziedziny nauk społecznych w wymiarze 5 ECTS;
- 8) przeprowadzania weryfikacji efektów kształcenia realizowanych w ramach praktyk w semestrze ich realizacji;
- 9) dostosowania metod weryfikacji w celu zapewnienia możliwości poprawnej weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się dla poszczególnych zajęć;
- 10) dostosowania zapisów dotyczących metod weryfikacji w sylabusach zajęć w taki sposób, aby zapewnić pełną przejrzystość.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

nie dotyczy

Rekomendacje

brak

Zalecenia

1. Zaleca się wdrożenie skutecznych procedur zapewniania jakości kształcenia w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości oraz zapobiegania ich powstawaniu w przyszłości.

